

Novum

Teológiai napok a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Karán*

A Babeş–Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Karának tizenegyedik alkalommal megszervezett rendezvénye, a *Teológiai napok* aktuális és sokakat foglalkoztató témát tűzött programra: *Laikusok az egyházban*.

A 2007. december 14–15. napjain zajló konferencia szentmisével kezdődött, amelynek főcelebránsa dr. Jakubinyi György érsek volt. Prédikációjában mintegy felvezette a témát: felvázolta az egyetemes és szolgálati papság bibliai gyökereit, és jelezte minden megkeresztelt pap küldetését a világban.

A konferenciát dr. Marton József, a kar dékánja nyitotta meg: köszöntötte a megjelent egyházi méltóságokat, az egyetem hivatalos képviselőit, az előadókat, a rendezvényen részt vevő diákokat és érdeklődőket.

Az első előadó dr. Puskely Mária volt, aki *Spirituális erővonalak az Árpád-korban* címmel az Árpád-házi szentek életpéldáján keresztül körvonalazta a sajátos történelmi és földrajzi koordinátáktól meghatározott nemzeti spiritualitás jellemzőit. Az Árpád-kori magyar nyelvterület lelkisége – a remeteség karizmájától az ágostonos, bencés, később ferences lelkiségen, a keleti spiritualitás erővonalain és kultúrán át a hősies hazaszeretettel ötvözött mély keresztény lelkületig – színes képet mutat. A laikus szellemiséget ebben a korban szent királyok, királylányok, családban élők és szerzetesek, illetve remeték hordozták.

Dr. Marton József *Laikusok az egyház történelem folyamán* című előadása széleskörű tekintést nyújtott a világi krisztushívők, a laikusok egyházi életben betöltött és korszellem szerint is változó szerepéről. Rámutatott a konfliktusok kialakulásának okaira, kitért a reformáció hatására és az ennek következtében kialakult sajátos erdélyi helyzetre, amikor is a nem-klerikusoknak – a licenciátusoknak és a deákoknak – igencsak fontos szerep jutott a katolikus lakosság pasztorációjában.

Dr. Jitianu Liviu, a kar filozófia és dogmatika tanára teológiai-eckléziológiai szempontból közelítette meg a laikusok szolgálatát (*Laikus szolgálat. Ekkleziológiai vízió a laikus rehabilitációjáról*), és szorgalmazta az egyház struktúrájának dinamikus szemléletét, amely szerint – és a II. vatikáni zsinat szellemében – az örök szolgálatra született egyház képe egyféle korrektúrára, reformra szorul. Mai kontextusban nem a tridenti zsinat által hangsúlyozott elsődlegesen szentségi vonás határozza meg, hanem az, hogy a reményből, Krisztusból él. A világi krisztushívő, aki a keresztség által új életre támadt szent népnek, Isten népének tagja, jel a világban. Küldetése pedig a világ megszentelése. A laikus semmiképpen sem állítható szembe a klerikussal. Amikor az egyházban a világi krisztushívő rehabilitációjáról beszélünk, a karizmákról, a szolgálatok sokszínűségéről, ezek igenléséről és működésük elősegítéséről van szó.

* A híryanag forrása: *Vasárnap* (romániai magyar katolikus hetilap), 2007/51. sz., december 23. (*Panorama* rovat).

Dr. Bara Zoltán gyulafehérvári teológiai tanár *A laikus identitása Aranyszájú Szent Jánosnál* címmel tartott előadást. Megemlékezett az egyházatya halálának 1600. évfordulójáról, és ismertette Aranyszájú Szent János tanítását a minden megkeresztelt királyi, papi, prófétai méltóságáról és küldetéséről.

Dr. Tóth Anna bizantológus (ELTE, Budapest) egy kevésbé ismert bizánci laikus történész, Joannész Malalasz világtörténetét ismertette.

Dr. Cs. Gyimesi Éva a kortárs irodalom egy alkotásán, Kamarás István *Jézus-projektum* című művén keresztül közelítette meg a mai keresztény értelmiségi helyének kérdéskörét (*Tanítványság a világban. Tanítványnak lenni*). Az egésznapos előadásorozatot követően a résztvevők a piarista templom kriptájába látogathattak el, ahol megtekintették az Erdélyi Katolikus Státus nagyjainak sírjait.

December 15-én dr. Angi István zeneakadémiai tanár, esztéta *A gregorián ének pirka-dó reneszánsza laikusok körében* című előadásával folytatódott a konferencia.

A gregorián ének életképességét, taníthatóságát, mindenki számára való hozzáférhetőségét bizonyította dr. Tánzos Vilmos néprajzkutató *Laikusok hagyományörző szerepe a moldvai katolikusok körében* című, adatokban, illusztrációkban is bővelkedő előadása. A hallgatóság képet alkothatott a csángó falvak múltbeli hitéletéről, amelyet magyar pap hiányában többnyire deákok irányítottak. De fény derülhetett az asszimilációs folyamatra és következményeire is.

Dr. Bereczki Silvia *A laikusok a II. vatikáni zsinat tanításában* címmel megtartott előadásában a zsinat szemléletének a szeretet teológiájára épülő voltát hangsúlyozta. Pap és világi krisztushívő nem egymással szemben, hanem együtt alkotja az egyházat, a laikus nem kiegészítő szereppel rendelkezik, hanem szerves része az egyháznak.

Dr. Holló László *A laikusok által „vezetett” egyházmegye* címmel a Római Katolikus Státusról, mint kifejezetten laikus intézményről tartott előadást. Árnyalt képet nyújtott az erdélyi egyházmegye történetének olyan időszakairól, amikor a világiaknak különösen nagy szerepe volt a hitélet és infrastruktúra átmentésében.

A konferencia záróakkordja vitafórum volt. Angi István, Bereczki Silvia, Cs. Gyimesi Éva, Marton József, Puskely Mária, Tánzos Vilmos a mai erdélyi világi értelmiségi helyére, szerepére, közérzetére reflektáltak, illetve személyes tapasztalatok megosztásával tettek tanúságot e létforma kihívásairól és az azokra adható lehetséges válaszokról.

Az előadások, az ezeket követő viták, megbeszélések nemcsak élményszerűségükkel hatottak, hanem a papokat és világi krisztushívőket érzékelhető módon is sikerült közelebb vinni a kölcsönös nyitás és együttműködés, egy egészséges, komplementer létmód felé.

Farmati Anna